

Pozitivni primjeri iz Europske unije

Prema navodima "AEBIOM Statistical Report 2015", u **2013.** godini udio utrošene energije dobijene iz biomase u odnosu na cjelokupnu potrošnju je dosegao najveći nivo u Latviji (**31,9%**), zatim u Finskoj (**31,8%**), te Švedskoj (**31,6%**). Iste godine, u zemljama EU, ukupni broj radnih mesta u sektoru bioenergije je iznosio **494,550**.

Projekat je usmjeren na:

- jačanje i poboljšanje sigurnog snabdijevanja energijom lokalnih zajednica širom zemlje
- podsticanje razvoja preduzeća za preradu domaće raspoložive drvene biomase u Bosni i Hercegovini

Projekat "Zapošljavanje i sigurno snabdijevanje energijom korištenjem biomase u Bosni i Hercegovini"

CZECH REPUBLIC
DEVELOPMENT COOPERATION

Šta je drvna biomasa?

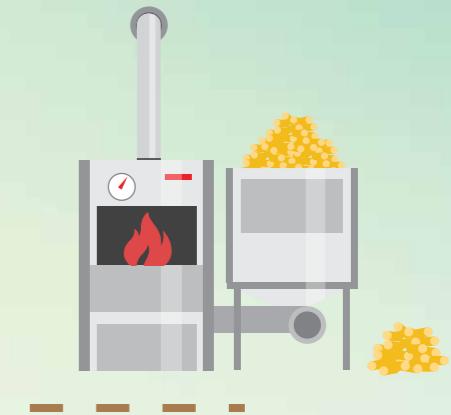
Drvnu biomasu čine: drveće, drvni ostaci nastali preradom drveta, kao i sve ostale vrste drvnog otpada.

Drvna masa u BiH

Šumski resursi predstavljaju najveći izvor obnovljive energije u BiH. Drvni ostaci ostaju uglavnom neiskorišteni, iako bi se lokalne zajednice mogle razvijati u smjeru proizvodnje goriva iz ovih ostataka.

Lanac snabdijevanja drvnom biomasom

PROJEKT DOPRINOSI

Kreiranju novih radnih mesta u lancu vrijednosti drvene biomase

Smanjenju zagađenja i kvalitetnijem zraku

Ekonomskoj razvijenosti mikro-regija

CILJ PROJEKTA

Doprinos poboljšanju životnog standarda stanovništva Bosne i Hercegovine putem dugoročnog smanjenja emisija CO₂.

Razvoj politika za održivo korištenje drvne biomase

AKTIVNOSTI

1. Analiza zakonodavstva u oblasti šumarstva i energetike, te podrška u pripremi odgovarajućeg zakonodavnog okvira
2. Unapređenje Akcionih planova za obnovljive izvore energije
3. Jačanje kapaciteta donosioca odluka, privatnog sektora i lokalnih zajednica u segmentu drvne biomase u BiH

OČEKIVANI REZULTATI

1. Studija o analizi nedostataka u strateškom i zakonodavnom okviru sektora šumarstva i energetike u BiH u segmentu drvne biomase
2. Studija o analizi preporuka o strateškom i zakonodavnom okviru sektora šumarstva i energetike u segmentu drvne biomase i Vodič za primjenu najboljih praksi i operativnih metoda za povećanje korištenja drvne biomase
3. Studijska posjeta Republici Češkoj od strane donosioca odluka u segmentu drvne biomase u BiH
4. Obuka o finansijskim mehanizmima za predstavnike 10 lokalnih zajednica i preduzeća iz oblasti energetske efikasnosti u BiH

Unapređenje dostupnosti i kvalitete drvne biomase kao energenta za potrebe grijanja

AKTIVNOSTI

1. Uspostava multi-disciplinarnog i koordinacionog mehanizma između relevantnih institucija iz energetskog i sektora šumarstva u BiH
2. Mapiranje potencijala korištenja i eksploatacije drvne biomase
3. Podrška uspostavi mehanizama upravljanja šumama u Federaciji BiH i Republici Srpskoj sa ciljem povećanja korištenja drvne biomase za proizvodnju energije
4. Podizanje svijesti stanovništva o potencijalima drvne biomase u BiH

OČEKIVANI REZULTATI

1. Uspostavljena Radna grupa o drvoj biomasi u BiH koja uključuje predstavnike svih relevantnih institucija iz energetskog i sektora šumarstva
2. Studije o potencijalu i kvalitetu drvne biomase u BiH
3. Studije sa preporukama za kreiranje/unapređenje mehanizama upravljanja šumama u Federaciji BiH i Republici Srpskoj sa ciljem povećanja korištenja drvne biomase za proizvodnju energije
4. Najmanje 4,500 ljudi informisano o potencijalima drvne biomase u BiH

Realizacija infrastrukturnih projekata za obnovljive izvore energije

AKTIVNOSTI

1. Kreiranje poslovnih modela i finansijskih mehanizama za finansiranje projekata zamjene goriva (prelazak sa fosilnih goriva nadrvnu biomasu) u zgradama javne namjene
2. Uspostavljanje Inovativnog centra zadrvnu biomasu
3. Instaliranje novih sistema grijanja nadrvnu biomasu u četiri (4) javna objekta

OČEKIVANI REZULTATI

1. Studija sa preporukama za pokretanje mehanizama finansiranja projekata zamjene goriva u zgradama javne namjene u okviru Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH i Fonda za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost Republike Srpske
2. Pokretanje Inovativnog centra zadrvnu biomasu u okviru Udruženja biomase u BiH
3. Novi sistemi grijanja nadrvnu biomasu instalirani u četiri (4) javna objekta

Partneri u implementaciji projekta

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Federacije Bosne i Hercegovine

Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Vlade Brčko Distrikta

UNDP
Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
 registry.ba@undp.org
 www.ba.undp.org
 /UNDPBIH

Ovaj letak je pripremljen u okviru projekta "Zapošljavanje i sigurno snabdijevanje energijom korištenjem biomase u Bosni i Hercegovini" koji finansira Češka razvojna agencija, a sprovodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u BiH. Sadržaj ovog letka ne odražava nužno stavove partnera, niti Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP).

Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) implementira projekt "Zapošljavanje i sigurno snabdijevanje energijom korištenjem drvne biomase u Bosni i Hercegovini", koji finansira Češka razvojna agencija.

Partneri u implementaciji projekta

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine

Ambasada Republike Češke u Bosni i Hercegovini